

Inauguracja III Zachodniopomorskiej Wiosny Poezji

LESZEK DEMBEK (prezes ZLP o/Szczecin)

Gloria Poezja...

III *Szczecińską i Zachodniopomorską Wiosnę Poezji* po raz drugi rozpoczynamy w aurze gloria artis (chwała sztuce)..., tym razem po Władysławie Łazuce z Choszczna (ZLP Gorzów) uhonorowana Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” zostanie Barbara Teresa Dominiczak, ze Związku Literatów Polskich Oddział w Szczecinie, do którego należy od 1995 roku.

Na wniosek Zarządu Związku Literatów Polskich Oddział w Szczecinie została również odznaczona przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego Złotą Odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego.

Barbara T. Dominiczak poetka, eseistka, publicystka, polonistka, jest autorką dziesięciu tomików poetyckich, utworu pt. „Siekierki – poemat o forsowaniu Odry” oraz dwóch opracowań książkowych. W twórczości tej mocno słychać nutę patriotyczną, marynistyczną oraz strofy spod znaku muzy Erato. Należy zaznaczyć, że poetka ma też swój udział w poezji eksperymentalnej, bowiem to jej wiersz pt. „Zielone światło nadziei” zapoczątkował w Szczecinie *nowatorskie wyzwolenie wyobraźni* nazwane „Polifonią Poezji”. W tym, już historycznym, literackim wydarzeniu brało udział czternastu poetów ze Szczecina, Polic i Stargardu.

Poszukiwania nowatorskich form przekazu poezji to jedna z charakterystycznych cech aktualnej strategii naszego Związku, który mocno stoi na fundamencie wydanych pięćdziesięciu książek poetyckich i prozatorskich w serii: *akcent. Szczecińska* i tym samym *Zachodniopomorska Wiosna Poezji*, zgodnie z duchem Światowego Dnia Poezji (ustanowionego przez UNESCO) obchodzonego corocznie 21 marca ma „dać nowy impuls, aby docenić poezję...”. Takim impulsem w przypadku naszego Związku Literatów Polskich /inicjator i główny moderator-organizator/ jest projekt pn. *Szczecińska i Zachodniopomorska Wiosna Poezji*, który ma być realizowany przez cały okres kalendarzowej wiosny.

Przedsięwzięcie to jest zasadniczo oparte na współpracy środowisk literackich naszego regionu takich jak:

- Związek Literatów Polskich Oddział w Koszalinie
- Regionalne Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne w Policach
- Stowarzyszenie Poetów Kołobrzeskich
- Klub Literacki „Na Wyspie” w Świnoujściu
- Krajowe Bractwo Literackie w Koszalinie
- Nieformalna Grupa Literacka „Juvenis Ars”
- Grupa Literacko-Artystyczna „Horyzont” US Szczecin
- Klub Literacki „KRAĞ” w Darłowie
- Wojskowa Grupa Literacka „In Aeternum” Klub 12 Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej

Zasadniczym celem naszego projektu jest ukazywanie poprzez różne formy i wspólne działania środowisk literacko-artystycznych oraz instytucji kulturalno-oświatowych, istoty poezji.

Pragniemy nasz cel realizować poprzez poszukiwanie interesujących współczesnych środków przekazu poezji, mając na względzie chociażby metodę intersemiotyczną przekładu czyli artystyczne próby przełożenia wierszy na język muzyki, impresji filmowych, teatru, pantomimy, tańca, baletu, performance'u. Szczególną wagę przywiązujemy do działań artystycznych z wyraźnym uwzględnieniem przestrzeni publicznej, gdzie powinna następować interakcja sztuki.

Ważne są dla nas w tym zakresie kreowanych zdarzeń literacko-artystycznych trzy główne filary działania tj.: wzajemna inspiracja, promocja i integracja zachodniopomorskich środowisk twórczych.

Ważną osnową naszych działań szczecińskich jest już po raz trzeci organizowany Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Józefa Bursewicza „O Złotą Metaforę” i (dodatkowo w tym roku) „O Metaforę Niepodległą” z okazji 100. rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Warto wspomnieć, że patron konkursu, był twórcą Grupy Poetyckiej „Metafora”, do której chciał wstąpić legendarny poeta, Edward Stachura.

Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi podczas finałowego Koncertu Muzyczno-Poetyckiego w Parku Miejskim „Różanka” w Szczecinie 24 czerwca br. Temu literackiemu wydarzeniu będą towarzyszyły też inne przedsięwzięcia takie jak

- planowana wystawa wierszy z wydanej w grudniu minionego roku (2017) Antologii Poezji i Prozy środowiska ZLP o/ Szczecin pt. „Przepływający świat słowa”. Warto przy tej okazji przytoczyć słowa recenzenta tej książki Jana Zdzisława Brudnickiego, który pisze: „Potwierdzam to, co czytam w wierszu pt. „Szczecin miasto Muz” Zenona Lacha - Ceraszyńskiego, że „tu wtedy nastała i dzieje się Polska”. Podobne wydanie takiej antologii („Szczecin literacki”) tego środowiska miało miejsce ostatnio - prawie sześćdziesiąt lat temu.

To interdyscyplinarne spotkanie będzie również wzbogacone o wystawy plenerowe z udziałem artystów malarzy z naszego regionu: ze Stowarzyszenia Artystycznego Integracji Europejskiej, Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Twórców Kultury, Klubu Plastyka „Impresja” z Choszczna. W programie tegorocznej *Wiosny Poezji* przewiduje się m.in.: wydarzenia:

- „Wodowanie statków poezji”, ZLP Oddział w Szczecinie.
- „Przestrzeń poezji” – Związek Literatów Polskich Oddział w Koszalinie.
- „Latawce poezji”, Regionalne Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne w Policach.
- „Mistyczny słam poetycki”, Grupa Literacko-Artystyczna „Horyzont” Uniwersytetu Szczecińskiego.
- Impresje poetyckie (zrealizowane filmowo na kanwie wierszy), Nieformalna Grupa Literacka „Juvenis Ars”, Grupa Literacko-Artystyczna „Horyzont” US Szczecin, Uczniowie z Zespołu Szkół z Reska, Krajowe Bractwo Literackie w Koszalinie z młodzieżą szkolną. Przewidywana ich projekcja nastąpi w Kinie „Pionier” w Szczecinie.
- „Słowa na wiatr” – happening na plaży, Klub Literacki „Na Wyspie” w Świnoujściu.
- „Poezja na murach ratusza” – happening na rynku miasta, Zespół Szkół w Resku.

Istotne są dla nas też działania literackie o charakterze konwencjonalnym z zaprzyjaźnionymi od lat instytucjami oświaty i kultury.

W naszych działaniach artystycznych będziemy wspierani przez fundacje, stowarzyszenia, instytucje i media.

Warto za każdym razem, podczas Światowego Dnia Poezji, przytoczyć słowa z deklaracji złożonej z okazji Światowego Dnia Poezji:

„Obchody Światowego Dnia Poezji zwracają uwagę na jedną z najcenniejszych form ludzkiej ekspresji i tożsamości kulturowej i językowej. Uprawiana na przestrzeni całej historii, w każdej kulturze i na każdym kontynencie - poezja przemawia do naszych wspólnych wartości, przekształcając najprostsze wiersze w ważny instrument na rzecz dialogu i pokoju”.

Ważne, aby Wiosna Poezji ogarniała coraz szersze kręgi odbiorców siostrzanych Muz Euterpe i Kaliope.

RÓŻA CZERNAWSKA-KARCZ

Środowisko literackie ZLP w Szczecinie w latach 2000-2017 w kontekście działań wydawniczych i promocji twórczości pisarzy, w tym odkrywanie młodych talentów poetyckich wśród młodzieży.

Szczeciński oddział ZLP od początku swojego zaistnienia (1950) skupiał w swoim gronie interesujące i wyróżniające się osobowości artystyczno-literackie. Przechodził też, jak wszystkie znaczące ogólnopolskie stowarzyszenia, swoje wzloty i upadki. Jakże było 18 ostatnich lat? Bo tyle już minęło czasu w XXI wieku dla działań twórczych oraz ich promocji w Szczecinie i regionie.

Pragnę zaznaczyć, iż moja próba oglądu tego czasu nie będzie oceną tych działań. To jeszcze wciąż za wcześnie... Pragnę jedynie zaprezentować zebrane i nieco uporządkowane, najważniejsze i zapisane w pamięci a także udokumentowane w postaci książek, publikacji i materiałów fotograficzno-filmowych dokonania pisarzy skupionych w środowisku literackim przy ZLP w Szczecinie.

Od momentu w którym przyszedł na spotkanie oddziału w grudniu 1999 roku, stan osobowy członków rzeczywistych w Szczecinie utrzymywał się na

tym samym liczbowym poziomie i wahał się od 15 do 17 osób. Na dzisiaj ta liczba to 15 oryginalnych literacko i artystycznie osobowości twórczych, znanych i uznanych tak w Szczecinie, jak w regionie i także w kraju.

Obecni Członkowie Szczecińskiego ZLP to: nestor oddziału poeta i nowelista, tłumacz i wykładowca, bibliotekarz i filmowiec... współzałożyciel Grupy Artystycznej „Metafora” Janusz Krzyminiński z najdłuższym stażem w szczecińskim ZLP (1961), który tworzy też znakomitą i chyba jedyną taką w Polsce grupę pisarzy marynistów, z kapitanami: Eugeniuszem Daszkowskim i Józefem Gawłowiczem, ale też z humorystą i felietonistą Jerzym Jasińskim, 95-letnim powieściopisarzem, ale też rysownikiem Wojciechem Benonem Jasińskim, z poetką, publicystką i eseistką Barbarą T. Dominiczak. Jest w tym znaczącym gronie twórców reżyser, filmowiec, scenograf i scenarzysta w jednej osobie, także dramaturg i tłumaczka Ewa Grabowska. Są żołnierze poeci z Wojskowej Grupy Literackiej IN AETERNUM - Leszek Dembek i Zbigniew Jahnz. Mamy w swoim gronie górnika-poetę i piewecę górniczego stanu z Jastrzębia-Zdroju, Andrzeja Duboniewicza. Od 2008 roku tworzy w oddziale oryginalny poeta i eseista, malarz i medalier ze Stargardu Edward Siekierzyński oraz żołnierz AK, prawnik i pisarz wojennej historii Waldemar Gałuszko. W 2009 wzmocnił szeregi oddziału swoją dziennikarską i kossakologiczną osobowością Rafał Podraza. Odmłodziła oddział swoim wielostronnym artystycznym wizerunkiem w roku 2012 poetka i prozatkarka, rysownicza i tancerka Małgorzata Goluda. Dołączyła do oddziału w 2017 roku ze swoim doświadczeniem animacji życia kulturalnego w Szczecinie poetka i nowelistka Aleksandra Petrusiewicz. Od 2000 roku z zaangażowaniem, niewytłumaczalnym niczym, działa w oddziale i na rzecz życia literackiego w środowisku, pisząc te słowa, poetka i publicystka, redaktorka nie tylko książek serii: akcent /o czym będzie poniżej/ Róża Czerniawska-Karcz.

W tymże akapicie muszę wspomnieć tych pisarzy oddziału, którzy odeszli z naszego kręgu ZLP, a których miałam zaszczyt poznać i współpracować z nimi, dzieląc radość estymy dla słowa. Był to Tadeusz Zwiłnian Grabowski czy Stanisław Wit Wiliński. W styczniu 2005 roku odszedł Waclaw W. Falkowski, prezes oddziału, który mnie wprowadził na pokoje szczecińskiego towarzystwa literackiego. W 2009 roku odszedł nieodżałowany i niezwykle skromny, znakomity poeta i krytyk literacki Marian Yoph Żabiński. Wkrótce dołączył do niego po drugiej stronie Cienia drugi Marian, filar szczecińsko-polskich animatorów życia kulturalno-artystycznego – MAK, czyli Marian Adam Kasprzyk. Opuścili nas – w lutym 2016 roku pisarz i poeta, żeglarz i harcerz, nauczyciel i wychowawca z powołania, znakomity znawca historii w ogóle, a Pomorza w szczególności – Janusz Władysław Szymański, a pół roku temu /w lipcu 2017/ pożegnaliśmy z żalem poetkę i nowelistkę, członkinię oddziału ZLP z zaprzyjaźnionych Kielc – Ewę Marię Wojtasik. Pisarze odchodzą... pisarze przychodzą.

Środowisko szczecińskiego ZLP aktywnie się realizuje dzięki nowym siłom, które wspomagają działania zaangażowanych członków. Są to **Kandydaci do ZLP działający w szczecińskim oddziale od 2011 r.:** poetka polonistka Katarzyna Chabowska, poeta i nowelista, pasjonat historii Szczecina Robert Florczyk, poetka Zdzisława Gierszał, poeta i prozaik marynista Bogusław Janiczak, poeta, współtwórca Korytowskich Nocy Poetów i założyciel Fundacji Wspierania Kultury „Noc Poetów”, ks. kanonik Sławomir Kokorzycki, poeta-żołnierz, inspirator i realizator koncertów poetycko-muzycznych Zenon Lach-Ceraszyński, współtwórca Korytowskich Nocy Poetów, poeta i polonista z Recza Piotr Pawłowski, policka poetka, prozatkarka malarka i rysownicza Helena Pilarska, pospiesznie ewoluująca artystycznie poetka i prozatkarka Krystyna Rodzewicz, skromna, ale nadzwyczaj pracowita poetka-dziennikarka Danuta Sepuco, łączący swymi działaniami dwa środowiska literackie, polickie i szczecińskie, uczeń i mentalny spadkobierca swego mistrza, Mariana Yoph Żabińskiego, poeta i fraszkopisarz Adam Siedlecki, i niepowtarzalna w swoim odnalezionym stylu tak kreski jak słowa, poetka i malarka Magdalena Sowińska. Najmłodsza stażem w oddziale ale najbardziej aktywna w tej grupie poetka, ale przede wszystkim prozatkarka, biografka rzeczywistości piórem i już z dorobkiem literackim i artystycznym Danuta Słowik ze Stargardu i z Nadrenii-Palatynatu. Są w gronie studentki dziennikarstwa US, inicjatorki grup artystycznych: Iuvenis Ars – poetka i nowelistka Edyta Rauhut oraz Grupy Literackiej Horyzont – poetka i nowelistka, Anna Jakubczak. Z teje grupy wywodzą swoje działania na rzecz ZLP poetka Małgorzata Hrycaj i malarka, prozatkarka i poetka, ale też filmowiec Aneta Benewiat. Z towarzystwa poetów Wojskowej Grupy Literackiej „IN AETERNUM” przyszedł do oddziału poeta i satyryk, znakomity poszukiwacz historii, w tym z przeszłości Szczecina Mirosław Strągowski. Jest wśród pisarzy stowarzyszenia opiekunka pamięci i spuścizny literackiej Janusza W. Szymańskiego, wydawczyni i promotorka książek pisarza, współautorka powieści autobiograficznej „Diabelskie pomioty” Leokadia Szymańska. Najmłodszą w gronie kandydatów jest poetka Barbara Moraczewska-Jankowska, szczecińska uczestniczka II Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Józefa Bursewicza „O Złotą Metaforę”.

Dopiero takie zestawienie nie tylko liczbowe, pozwala uświadomić sobie, jak bogate w indywidualności jest to nasze szczecińskie stowarzyszenie literatów.

A teraz część II, czyli o efektach działań, wymienionych powyżej, pisarzy, którzy wywiązywali się nie tylko z funkcji sobie powierzonych.

Kadencja 2000-2004/ to czas prezesury Waclawa W. Falkowskiego

Przyjęcie do oddziału: Róża Czerniawska-Karcz

Ten czas początku wieku owocował między innymi współdziałaniem z Policami, powstało wówczas RSLiA /Marian Yoph Żabiński/. Kwitła współpraca z RSTK, wspomagana przez Mariana A. Kasprzyka /wspólne plenery, turnieje jednego wiersza, wernisaże/.

Ufundowano i odsłonięto tablice na domach, w miejscach zamieszkania pisarzy: K.I. Gałczyńskiego, Jana Papugi, Józefa Bursewicza.

Powstała i działała regularnie Grupa Literacka w Pałacu Młodzieży - wieczory literackie z promocjami wydawanych przez literatów książek odbywały się w latach 2003-2008. Szczeciński oddział brał udział w corocznych Spotkaniach Organizacji Pozarządowych Pod Platanami.

2 Kadencje prezesa Józefa Gawłowicza /2004-2011/

Do szczecińskiego oddziału ZLP przyjęci zostali: Edward Siekierzyński, Henryka Kryszczyńska, Waldemar Gałuszko, Rafał Podraza. Odeszli: Waclaw W. Falkowski, Marian Yoph Żabiński.

Powstało Koło Młodych złożone ze studentów V roku polonistyki US. Wydano almanach poetycki - *Nabrzeże poetów* /300 egz./ z twórczości Koła Młodych /Małgorzata Wolff, Adrian Sroka, Paulina Kuźmo, Katarzyna Zielińska-Chabowska/.

Ukazał się w 2004 r. leksykon marynistyczny *Urzeczeni Morzem*, zawierający biogramy i fotografie wszystkich szczecińskich marynistów z różnych środowisk twórczych.

Odbywały się spotkania literackie w Patio przy ul. Podgórnej, w Klubie pod Masztami, w Seminarium Duchownym.

Z inicjatyw Róży Czerniawskiej-Karcz i Rafała Podrazy we współpracy z Pałacem Młodzieży odbył się w kwietniu 2010 roku I regionalny Konkurs Poetycki „O wers Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej”, a od jesieni tego roku rozpoczęli cykl spotkań W PAŁACU literacko promocją książki J. Gawłowicza *Strzał w skroń*.

Kadencja 2011-2015/ prezesura Róży Czerniawskiej-Karcz

Przyjęto do ZLP Małgorzatę Goludę. Z kosczańskiego oddziału ZLP przeszedł Janusz W. Szymański i dołączyła Ewa Wojtasik, inicjując współpracę z Kielcami. W czerwcu 2011 roku odszedł Marian A. Kasprzyk.

Powstało ponownie KOŁO Kandydatów, do którego zgłosiło się 16 osób.

We wrześniu 2011 roku przeniesiono siedzibę oddziału ZLP z Domu Pracy Twórczej przy ul. Łukasiewicza 8 do Szczecińskiego Inkubatora Kultury przy al. Wojska Polskiego 90.

Ustanowiono decyzją kapituły dwie nagrody szczecińskiego oddziału: poetycką Różę Poetów i Różę Marynistów, nagrodę im. Niny Rydzewskiej, przyznawaną z okazji jubileuszy lub za szczególne osiągnięcia literackie np. laureat w konkursach ogólnopolskich. Przyznano 18 nagród.

Kontynuowano cykl spotkań W PAŁACU literacko – wieczory promujące twórczość pisarzy nie tylko szczecińskich. W latach 2010-2017 odbyło się 50 wieczorów.

Kontynuowano Ogólnopolski Konkurs Poetycki „O wers Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej” /Szczecin 2010-2014/, odbyło się 5 edycji konkursu z dofinansowania Miasta Szczecin. W ramach konkursu wydano 4 almanachy pokonkursowe z utworami młodych poetów z Polski w ilości 500 egz. oraz w 5. edycji Antologię „O wers Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej” - 200 egz., wydawnictwa publikowały i promowały twórczość młodzieży gimnazjalnej i licealnej z całej Polski, w tym twórczość regionalną i szczecińską.

W 3. edycji konkursu wydano unikatowy tom wierszy *Szachownica* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w 120 egz. bibliofilskich, udostępniony przez dr Jana Zdzisława Brudnickiego. Razem w ramach tego projektu wydano **820 egz. książek**.

O serii: akcent

W 2012 roku z dofinansowania Miasta Szczecin w ramach projektu wydawniczego wspierającego promocję twórczości pisarzy ZLP oraz debiutantów zgłaszających chęć działania w szczecińskim oddziale zainicjowano serię: akcent. W latach 2012-2017 opracowano, zredagowano i wydano 50 książek w 6 edycjach, co się przekłada na ok. **10800 egz.** W ramach debiutów poetyckich twórczości kandydatów do oddziału szczecińskiego ZLP wypromowano 20 autorów. Wydano 16 książek z prozą i poezją pisarzy oddziału. 11 książek to kolejne tomy powiekujących dorobek autorów oczekujących na przyjęcie do ZLP.

W serii: akcent wydano w roku 2014 dwie antologie: *Antologię O wers Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* oraz antologię marynistyczną ...z Ziemi i z Morza w ilości 300 egz. prezentując twórczość 14 autorów marynistów. Promocja miała miejsce podczas Dni Morza na Łasztowni w Kubryku Literackim.

W roku 2015 ukazał się jubileuszowy Informator *Szczecin literacki 1950-2015*.

W 2011 roku rozpoczęła się współpraca szczecińskiego ZLP z ks. Sławomirem Kokorzyckim i zrealizowano do roku 2015 trzy KORYTOWSKIE NOCE POETÓW w Korytowie i Choszczynie.

Nową kadencją od kwietnia 2015 roku, przewodniczenie i aktywowanie pisarzy w szczecińskim oddziale przejął **Leszek Dembek**, poeta, animator kultury, były żołnierz, bibliotekarz.

Do ZLP przyjęci zostali: Aleksandra Petrusiewicz i Zbigniew Jahnz. Odeszli: Janusz W. Szymański, Ewa M. Wojtasik

Nowy prezes oddziału z rozmachem rozpoczął swoje działania, zaznaczając dobitnie swoje preferencje literackie, a do nich należały: - Laboratorium Poezji cykl warsztatów poetyckich; - Akademia literatury, cykl spotkań-prelekcji z wykładowcami US, pogłębiających wiedzę o literaturze.

Już w pierwszym roku działalności Leszek Dembek zrealizował kolejny jubileusz oddziału – w listopadzie 2015 roku obchodzono 65-lecie postania szczecińskiego ZLP, wydarzenie miało miejsce na terenie Klubu 12 Dywizji Zmechanizowanej, a na uroczystości jubileuszowej przedstawiciel Marszałka Województwa uhonorował Oddział Złotą Odznaką Gryfa Zachodniopomorskiego. Uhonorowani Srebrnym Gryfem zostali także szczecińscy pisarze.

Prezes wraz z powołaną kapitułą ustanowił Medal Szczecińskiego ZLP „Gloria Cultura” przyznawany za szczególne zasługi w promowaniu szczecińskiej literatury w regionie Pomorza Zachodniego i w Polsce. Wykonano okolicznościowe medale. Medalem uhonorowano 36 osób.

Od 2016 roku z dotacji Miasta Szczecin są realizowane kolejne projekty Szczecińskiej Wiosny Poezji a w niej Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Józefa Bursewicza, finałem konkursu są koncerty na Różance. Szczecińska Wiosna ma swoje rozszerzenie w działaniach w regionie jako Zachodniopomorska Wiosna Poezji/ wspomaganą dotacją przez Urząd Marszałkowski/, co się przekłada na współpracę ze środowiskami literacko- artystycznymi w Policach, w Świnoujściu, w Stargardzie, w Resku, w Choszczynie, w Koszalinie, w Kołobrzegu, w Przelewicach i in. Projektowi towarzyszą różne formy prezentacji poezji, np. słamy poetyckie realizowane przez Grupę literacką Horyzont czy performance Grupy Artystycznej Juvenis Ars.

Do nowych inicjatyw należy promocja poezji pn. **Wodowania Statków Poezji**. Pomysł i w dużej mierze realizacja wyszła z aktywności Roberta Florczyka.

Od 2017 roku ZLP w Szczecinie realizuje projekt dotowany przez Miasto Szczecin pn. **Szczecińskie Promocje Literatury**, które obejmują zarówno Wiosnę Poezji z Konkursem Poetyckim jak i wszelkie realizacje wydawnicze i spotkania promocyjne. Do działań wydawniczych należy zaliczyć oprócz kontynuacji serii: akcent, zainicjowanie dwóch nowych serii: Seria WZNOWIENIA – w której wydano tom poezji Józefa Bursewicza *Kroki we mgle* /300 egz.; w Serii: *Polifonia Poezji* pod red. Leszka Dembka /200 egz.; wydano też 2 Almanachy pokonkursowe O Złotą Metaforę - 2 edycje / 300 egz. Wydano i wypromowano w Akademii Sztuki w Szczecinie, w grudniu 2017 roku ANTOLOGIĘ POEZJI I PROZY *Przeptywający świat słowa* (40 autorów) - 500 egz. Razem wydano w latach 2015-2017 - 11 książek tj. **3800 egz.**

Jesienią 2017 roku Kapituła Nagrody im. Jarosława Iwaszkiewicza ZG ZLP w Warszawie przyznała ją Szczecińskiemu Oddziałowi ZLP za upowszechnianie literatury współczesnej.

Lata 2010 -2017 obfitowały w publikacje indywidualne pisarzy/członków oddziału/. Ukazało się ponad 90 tytułów 13 pisarzy.

Podsumowując, lata 2000-2017 w działalności pisarzy ze środowiska ZLP w Szczecinie można zaliczyć do niezwykle korzystnych, zarówno w realizacji twórczych osiągnięć, jak i w ich promocyjnej działalności. Wydano bowiem w przybliżeniu około, a może ponad 20 000 egz. książek wielu autorów, które trafiły do rąk zainteresowanych czytelników, pozyskiwanych nieustannie w promocyjnych działaniach. Oby tak dalej.

JOANNA MURAT

„Reskie reminiscencje wiosenne...”

Reska Wiosna Poezji, którą w ubiegłym roku patronatem objął burmistrz Reska, miała swój początek w chwili ogłoszenia przez ZLP o/Szczecin projektu rozpowszechniającego rodzimą twórczość literacką pod nazwą Zachodniopomorska Wiosna Poezji. Jak już Państwo wiedzą, cykl wydarzeń z tym związanym ma na celu łączenie w sobie wielu znamion sztuki, a więc przenikanie tego, co poetyckie z magią fotograficznych kolaży, muzyki, malarstwa czy sensualności tańca.

W Resku postanowiliśmy połączyć lirykę głównie z muzyką, stąd tytuł: Poezja muzyką malowana.

Wiosna Poezji w Resku to cykl imprez, w których pragniemy zainteresować mieszkańców pięknym słowem w niekonwencjonalny sposób.

Nasz projekt opiera się na spotkaniach z literatami oraz na happeningach. Organizatorzy Reskiej Wiosny Poezji starali się zapraszać do naszego miasta literatów ze Szczecina. Podczas I edycji gościliśmy panią Krystynę Rodzewicz. Poetka zaciekała przybyłymi utworami, w których do języka poezji celowo wtrąca kolokwializmy, tworząc wyjątkową grę słów. Czasami posługuje się aluzją literacką, szczególnie czytelną w wierszu „Nie bój się”, jest on odniesieniem do piosenki Jeremiego Przybory. W ubiegłym roku II wydarzenie poetyckie w Resku zaszczylił pan Józef Gawłowicz - kapitan żegluga wielkiej i finalista konkursu Mistrz Mowy Polskiej. Pisarz porwał reskich słuchaczy, przedstawiając w

sposób dowcipny i poetycki morskie opowieści. Zawarł w nich swoje przeżycia z licznych przygód.

Spotkania z literatami to święto poezji zachodniopomorskiej, bowiem recytowane są wiersze rodzimych twórców przeplatane piosenką poetycką, utworami muzycznymi w otoczeniu istic wiosennej scenerii. Zwieńczeniem tych wydarzeń są indywidualne rozmowy słuchaczy z literatami i oczywiście możliwość zakupu książek z ich dedykacjami.

Naszym celem są nie tylko klimatyczne spotkania w Zespole Szkół w Resku. Pragniemy, by liryka nie była „zamknięta w murach”, lecz by oddychała pełną piersią i wtapiała się klimat miasta. W ubiegłym roku kilka razy mieliśmy sposobność celebrowania poezji wspólnie z naszymi mieszkańcami. Już na dwa tygodnie przed kalendarzowym rozpoczęciem wiosny dzieci i młodzież z reskich szkół barwnie wymalowana i przebrana zachęcała mieszkańców do uczestnictwa w inauguracji II edycji Reskiej Wiosny Poezji. Uczniowie wręczali przechodniom własnoręcznie wykonane ulotki zapraszające, by wspólnie z nimi zapoczątkowali to święto słowa.

II edycję Zachodniopomorskiej Wiosny Poezji w naszym mieście rozpoczęliśmy 21 marca, towarzyszyła temu muzyka Antonio Vivaldiego. Wykorzystując mrok wcześniej zapadający o tej porze roku, wyświetlaliśmy na murach pięknie odrestaurowanego ratusza wiersze zachodniopomorskich poetów oraz uczniów z naszych szkół. Niektóre utwory były recytowane.

Kolejne spotkanie mieszkańców z liryką miało miejsce w maju jak zwykle na rynku naszego miasta. Tym razem na tablicach wystawienniczych zamieściliśmy ekspozycję wierszy, do których ilustracje wykonali uczniowie z reskich szkół. Zachętą do zaczytania się w utwory były dźwięki piosenek poetyckich otulające rynek.

Z myślą o III edycji zorganizowaliśmy w październiku warsztaty filmowe. Głównym celem zajęć było umożliwienie uczniom z Zespołu Szkół w Resku nakręcenie etiud do tekstów wierszowanych. Dwie z nich zostaną 23 marca 2018 r. pokazane mieszkańcom.

Młodzież z naszej szkoły uczestniczy również w spotkaniach poetyckich na Różance organizowanych przez ZLP o/ Szczecin.

Na zakończenie chciałabym pogratulować prezesowi Związku Literatów Polskich o/ Szczecin panu Leszkowi Dembkowi, pomysłowi zorganizowania Zachodniopomorskiej Wiosny Poezji. Życzę jednocześnie, by wspomniany projekt zataczał coraz szersze kręgi, dzięki ludziom z pasją tworzącym poezję.

PROF. ANIELA KSIĄŻEK-SZCZEPANIKOWA

Barbara Teresa Dominiczak

Stała mieszkanka Szczecina - Barbara, Teresa Dominiczak, poetka, eseistka, publicystka, jest absolwentką filologii polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i studium podyplomowego historii sztuki. Zadziwia twórczą aktywnością. Uczyła języka polskiego w Zespole Szkół Samochodowych i szkołach ogólnokształcących Szczecina, realizując swój talent dydaktyczny, a jednocześnie pisała. Włączyła się w kulturę literacką całego regionu. Jej jedenaście pozycji książkowych, miało i ma licznych czytelników...

Ocean mojego wnętrza, Książnica Szczecińska, Szczecin, 1989 Memento, Książnica Pomorska, Szczecin, 1995 Fascynacja (wiersze o sztuce), ZTUK NFOŚ, Szczecin, 1997. Mój łód i twoje oceany (wiersze marynistyczne), FOKA, Szczecin, 1998 Przemijanie, Książnica Pomorska, Szczecin, 2000 Szkoła, „Optimex”, Szczecin, 2002 Różaniec z łez (wiersze o tragedii Rodzin Katyńskich), Recto, Szczecin, 2003 Poezją most buduję, seria: Akcent, Szczecin, 2012 Groza i bezradność, Szczecin, 2013, 63 Dni Powstania Warszawskiego. Wiersze o Powstaniu Empatią Pisane, Szczecin, 2014 Szczecinian życiorysy spełnione, Warszawa 2017

Opracowała też książkę Prawda i Pamięć, będącą plonem konkursu pt.: Katyń – Golgota Wschodu, ogłoszonego przez MEN w 60 rocznicę zbrodni, Szczecin, 2001.

W 2016 r., w 70 rocznicę forsowania Odry powstał Jej poemat pt.: „Siekierki...”, poświęcony żołnierzom I Armii Wojska Polskiego, bohatersko przekraczającym rzekę. Inspiratorem był ks. kan. January Żelawski, twórca Sanktuarium Maryjnego w tym, niedocenianym historycznie miejscu. Będąc blisko człowieka poetka podkreśla w swej twórczości nurt patriotyczny, ilustrowany historią tragedii katyńskiej i losami Polaków pochodzących z Kresów Wschodnich, zesłanymi na Syberię.

Od 1995 roku Barbara Dominiczak należy do Szczecińskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. Rozpowszechnia tematykę historyczną zarówno w literaturze, jak i publicystyce. Poświęca jej również swoje inscenizacje, jako ich reżyserka i scenarzystka. Jej emocjonalny stosunek do człowieka, rzuconego w wiry walki i nienawiści spowodował, że swoją twórczością objęła również tragiczne losy Powstania w Getcie 1943 roku i Powstania Warszawskiego 1944 roku. Szczególną uwagę zwróciła na heroizm ludzi walczących w obliczu zagłady. Podkreśliła jednocześnie, że ofiary nigdy nie idą na marnie, że są ceną za wolność i niepodległość.

Ważnym tematem, który podjęła autorka, jest tematyka marynistyczna, problematyzująca relacje międzyludzkie: wierności w sytuacji oddalenia, rozłąki i poczucia tęsknoty, których weryfikatorem jest morze. Poetkę fascynuje sama istota sztuki, opowiada się za pięknem i prawdą, która ocala w człowieku dobro.

Przejawia się ono u Barbary T. Dominiczak we współpracy ze Stowarzyszeniem Katyń w Szczecinie (obecnie wchodzi w skład jego zarządu). Od 2005 roku należy też do komitetu redakcyjnego Biuletynu Rodzin Katyńskich „Rodowód II”. Współdziała z redakcją kwartalnika „Ostróg”, zamieszczając wywiady, artykuły i wiersze o tematyce aktualnej. Jest autorką kilkuset publikacji w prasie lokalnej, krajowej i zagranicznej. Jej reportaże i wywiady zamieszczane były w almanachach literackich i pismach nauczycielskich, a nazwisko od wielu lat pojawia się w szczecińskich miesięcznikach „Refleksje” i „Dialogi”.

Zarząd ZLP Oddział w Szczecinie, w dowód uznania całej twórczości i promocję literatury - uhonorował poetkę Medalem „Gloria Cultura”. Odnaczone są też medallami: „Pro Memoria”, „Pro Patria”, „Opiekun Miejsc Pamięci Narodowej”. Nie zapomniano, że posiada dodatkowo cechy typowe dla kobiety - ujawniane zdecydowanie macierzyństwo.

Z tej pozycji stanęła przed problemem wspomnianej bitwy pod Siekierkami. Niewiarygodne było dla niej wysyłanie w wir walki młodzieży, która powinna jeszcze chodzić do szkoły - zarówno z jednej, jak i drugiej strony konfliktu zbrojnego, zbliżającego się ku końcowi. Młodociani żołnierze umierając wołali rodziców...

Pani Barbara była, jest i będzie niezwykła. Jej pracowitość, znajomość historii, bogactwo odbieranych wrażeń nawet z doświadczeń - kwalifikuje ją do Ludzi Niezwykłych. Poetka nie dąży do niezwykłości, ale ona sama przychodzi, powstając z wysiłku, uwrażliwienia i szczególnych uzdolnień w odbiorze świata ery multimedialnej.

GALERIA 1 WIERSZA

Barbara Teresa Dominiczak

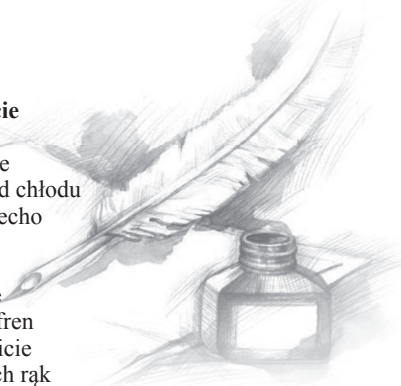
Pieśnią jest twoje życie

Pieśnią jest twoje życie
więc śpiewam drżąc od chłodu
a morze powtarza jak echo
wołanie z tunelu snu

Pieśnią jest twoje imię
śpiewam je niczym refren
na molo stąpając o świcie
przyzywam cień twoich rąk

Pieśnią są twoje listy
a moje niewysłane
kapryśne zmienne smutne
ich oddech jest jak ból

Pieśnią śpiew mew i rybitwy
krążące nad pustym brzegiem
z którego wciąż niecierpliwie
wyglądam tęczy powrotu

KS. SŁAWOMIR KOKORZYCKI

Publikacje Fundacji Wspierania Kultury

Nakładem Fundacji Wspierania Kultury Noc Poetów wydane zostały trzy publikacje autorstwa Barbary Teresy Dominiczak:

1. w 2016 r. ze wstępem i pod honorowym patronatem Metropolity Szczecińsko-Kamińskiego, ks. abpa Andrzeja Dzięgi, wydana została książka pt. **Siekierki – poemat o forsowaniu Odry**. Podejmuje ona tematykę bohaterskiego etosu żołnierzy polskich, których kilka tysięcy oddało swoje życie podczas sławnego forsowania Odry w Siekierkach w 1945 roku, pod koniec II Wojny Światowej. Publikacja ma charakter poematu podejmującego tematykę tragicznych losów żołnierzy I Armii Wojska Polskiego na podstawie kilku wywiadów, których autorce udzielił uczestnicy tamtych wydarzeń, przywołując pamięć poległych towarzyszy broni. Jest to okazja do przypomnienia bezprzykładnego heroizmu i bohaterskiej ofiary tak wielu żołnierzy polskich, którzy w tamtych tragicznych czasach, na różny sposób próbowali walczyć o wolną Ojczyznę, a których tak liczna ofiara w tym miejscu wydaje się być zapomniana. Jest to także przyczynek do zrozumienia zawiłych dróg frontowych polskiego żołnierza.

Impresja muzyczna:

Studentzi Akademii Sztuki w Szczecinie:

Marta Korzekwa – altówka

Kamil Pędziwiatr – akordeon

w programie

– Michał Kleofas Ogiński Polonez „Pożegnanie Ojczyzny”

– Grażyna Bacewicz „Kaprys polski”

– Fryderyk Chopin Etiuda

oraz fragment „Wiosny” ks. Antonio Vivaldiego na początku uroczystości.

Wybór utworów: prof. Wojciech Kołaczek Akademia Sztuki w Szczecinie

Książka rozeszła się w nakładzie 2,5 tys egzemplarzy, a w roku 2017, w ramach serii Noc Poetów (nr 4) ukazało się wyd. II z dodatkowym artykułem Andrzeja Szutowicza.

2. w 2017 roku, ze środków Województwa Zachodniopomorskiego, w ramach serii Noc Poetów (nr 5) ukazał się kolejny tomik poezji Barbary T. Dominiczak pt. **„Duszy uroczysko”**. Jego premiera odbyła się podczas wyjątkowego spotkania autorskiego, które odbyło się w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Szczecinie. „W tomiku dominuje smutek, brzmiały – jak to Autorka określiła – niby „lament wiatru jesienią”. Smutek ten to głównie oddźwięk bólu na tle rozstania z kimś bliskim, kiedy to „sypie się i kruszy zwykły świat człowieczy”. Już same tytuły wierszy w zbiorze wzywają serdecznie ukochane duchy odwiecznymi hasłami przywołań, proszą o gest przypomnienia i choćby słowa z zaświatów, które powstają po zmierzchu, a w których kiedyś współistniały z sobą.(...) znajdujemy (tam) część losów i uczuć ludzkich, boleśnie trącających struny naszej struktury odbiorczej” pisze we wstępie dr Jerzy Jasiński. W tomiku znajdujemy też „Zbiór wierszy funeralnych – pisany udręką i bólem – (który) jest wyrazem wewnętrznego nakazu zrodzonego w czasie, gdy autorka w ciągu jednego roku utraciła siedem osób bliskich. Wśród nich był ojciec oraz jedyna córka starszego brata. Kolejne pogrzeby w rodzinie, a następnie tragiczna śmierć uczniów i wychowanków, wyzwoliły w poetce syndrom nieustającej rozpacz. Wtedy pisanie o śmierci z pozycji różnych „świadków zdarzeń” stanowiło rodzaj testamentu tych, którzy odeszli przedwcześnie i nagle.” – pisze we wstępie Teresa Sadowska – matka ucznia autorki, który zginął w wypadku kilka dni po maturze.

3. W 2018 roku, ze środków Miasta Szczecin, w ramach serii Noc Poetów (nr 6) ukazał się ostatni tomik poezji Barbary T. Dominiczak pt. **„Uczuć mych szaleństwo”**. Właśnie dzisiaj odbywa się premiera tej publikacji. Wiersze o Szczecinie i o miłości. „Wiadomo: można kochać rodzinę, ojczyznę, swoje miasto, pracę... ale najwięcej emocji w nas wyzwala intymne zauroczenie obiektem naszych uczuć, nazywane w języku potocznym „miłością romantyczną”. Możemy wymienić wiele rodzajów miłości romantycznej: miłość spełnioną i niespełnioną, destrukcyjną, tragiczną, duchową i fizyczną, zmysłową, ślepą, a także miłość wielką zdolną przezwyciężyć nawet śmierć.” pisze we wstępie Lucyna Kuriata – Lewicka.

Dodatkowo w innych naszych publikacjach pojawiają się wiersze naszej Poetki tak jak np. w autobiografii ks. Januarego Żelawskiego „Spod Pacanowa na Ziemię Odzyskaną”, czy „Wilno – krew i łyż. Ponary”.

Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”

(łac. *chwala sztuce*) – polskie odznaczenie resortowe, nadawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego osobie lub instytucji wyróżniającej się w dziedzinie twórczości artystycznej, działalności kulturalnej lub ochronie kultury i dziedzictwa narodowego. Odznaczenie ma trzy stopnie: I stopień – Złoty Medal, II stopień – Srebrny Medal III stopień – Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Autorem projektu medalu jest Piotr Gawron.

We wrześniu 2017 roku, Fundacja Wspierania Kultury Noc Poetów, wystąpiła do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z wnioskiem o odznaczenie szczecińskiej poetki Teresy Barbary Dominiczak medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. W dniu 27 października 2017 roku Fundacja otrzymała z MKiDN informację, „że wiceprezes Rady Ministrów, minister kultury i dziedzictwa narodowego pan prof. dr hab. Piotr Gliński, na mocy ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, 11 października 2017 roku nadał pani Teresie Barbarze Dominiczak Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Pismo podpisał Przewodniczący Kapituły do spraw opiniowania wniosków o nadanie Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, dyrektor Biura Ministra, Michał Góras.

Na wniosek Związku Literatów Polskich o/Szczecin, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przyznał pani Teresie Barbarze Dominiczak Złotą Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego.

Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego nadaje się osobom fizycznym (...), które całokształtem działalności zawodowej, społecznej i publicznej, względnie realizacją swoich zadań na rzecz Województwa Zachodniopomorskiego wybitnie przyczyniły się do gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju Pomorza Zachodniego.(Regulamin przyznawania OHGZ)

Autorem projektu odznaki jest szczeciński artysta Stanisław Biżek.

Młodzieżowa Grupa Żywego Słowa

Inscenizacja:

„Siekierki – poemat o forsowaniu Odry” (fragmenty) Barbary T. Dominiczak

Wiktoria Gajos, uczennica III Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie

Jan Kamiński, uczeń XIV Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie

Inez Wilczewska, Uczennica Gimnazjum nr 7 w Szczecinie

Jakub Tomala, Uczeń Gimnazjum nr 16 w Szczecinie

Laureaci wielu regionalnych i ogólnopolskich konkursów recytatorskich

Wybór i opracowanie sceniczne fragmentów tekstu Zenon Lach-Ceraszyński